

med den Affattelse, Lovforslaget har faaet. Jeg tror ikke, det gaar an at fritage Lærerne for Kirkesangen, og jeg er sikker paa, at man ude paa Landet ikke vilde kunne faa Kirkesangen besørget, hvis man gjorde det, og man tænkte sig, at de alle over en Bank ønskede at være fri. Men jeg kan heller ikke godt forstaa, hvorfor man har sat Kirkesangerlønnen til 120 Kr., da den dog ifølge den gældende Lov kun er 100 Kr. Man kunde tænke sig, at det var for at gøre den Uret god igen, som man efter min Mening gjorde i 1904 ved at tage Kirkebylærerlønnen bort ved Embedsledighed. Men det kan det umuligt være, thi det er jo gjort godt igen ved Lønningsloven af 1908. Det forekommer mig, at 100 Kr. kan være en passende Løn, og jeg synes ikke, der er nogen Grund til ligesom at tilsnige Læreren en Lønforbedring der. Der er her ogsaa en anden Ting, jeg ikke forstaaer, skønt jeg øjner Tanken deri. Det er, at naar det ikke er en Lærer, der er Kirkesanger, bemyndiges Kommunen til at give 200 Kr. i Løn til Kirkesangeren. Jeg forstaaer vel, at det kan være nødvendigt, idet det kan være vanskeligt at faa fat i en Mand til denne Gerning, men at hans Arbejde som Kirkesanger skulde være dobbelt saa meget værd som den uddannede Kirkesangers, tror jeg ikke paa.

Jeg vil ønske, da nu Lovforslaget endelig er kommet frem, at vi maa faa Udbytte deraf, at det maa kunne lykkes ved Imødekommen fra alle Sider at naa et Resultat og et Resultat, som vil være til Gavn for Skolerne og derved for det hele Folk.

K. M. Klausen: Det er kun enkelte Bemærkninger, jeg skal tillade mig at fremsætte overfor Talere, som have henvendt deres Udtalelser til mig.

Den højtærede Minister sagde, at jeg i mit første Foredrag havde udtalt, at Forældrene fik nogen Ret ved dette Forslag. Det er rigtigt; det er en Kendsgerning, at Forældrenes Ret bliver noget udvidet i Sammenligning med den Ret, de have i dette Øjeblik. Men det er dog et Spørgsmaal, om man giver Forældrene den Ret, der tilkommer dem. I alt Fald er det ikke alle Forældre, der faa nogen Ret, idet Betingelsen for at være Vælger til Skolekommissionen er, at man svarer kommunal Skat. Det forekommer mig, at dette Skel ikke bør sættes her. Man bør give Valgret til Skolekommissionen ikke alene til dem, som ere kommunale Vælgere, men i det hele til de Forældre, som have skolesøgende Børn. Jeg mener, at en Moder, der sidder som Enke

med en Flok skolesøgende Børn, har mere Ret til Valgret til Skolekommissionen end f. Eks. en velhavende Mand, der er kommunal Vælger, men som sender sine Børn i en Betalingssskole. Han har efter dette Lovforslag Ret til at være Vælger til Skolekommissionen, men jeg kan ikke indse, hvorledes man med Billighed kan forholde en saadan Enke eller en fattig Mand, som maaske har faaet Fattighjælp, naar han har skolesøgende Børn, Retten til at være med, naar Skolekommissionen skal vælges. Hans Interesse for og Kærlighed til sine Børn kan dog være lige saa god som den andens, og han har Ret til at være med at varetage sine Børns Interesser paa dette Omraade.

Fra det højere Tilsyn ville ogsaa mange Forældre blive udelukkede. Det højere Tilsyn bliver væsentlig lagt i Overklassens Hænder. Det er Amtsraadene og Købstædernes Kommunalbestyrelser, der af Skoleraadets 13 Medlemmer skulle vælge de 9, og man kan da være sikker paa, at i dette Skoleraad vil den privilegerede Valgret faa den afgørende Magt. Og da man tilmed kan vente, at Amtmanden i de fleste Tilfælde vil gaa over paa den privilegerede Valgrets Repræsentanters Side, bliver det ikke den almindelige jævne Befolkning, som her faar den afgørende Indflydelse. Her synes jeg ogsaa, der trænges til en Ændring i demokratisk Retning, hvis det skal være mere end tomme Fraser, at man vil skabe et godt Samarbejde mellem Skolen og Hjemmene.

Ved Skoledirektionen, som det foreslaas skal bestaa af 3 Medlemmer, hvoraf Skoleraadet vælger de 2, medens Provsten er selvskreven Medlem, er det ogsaa Overklassens Repræsentanter, som faa den overvejende Indflydelse. Den jævne Befolkning vil ikke her kunne gøre sin Indflydelse gældende, og det er dog et Sted, hvor det navnlig havde stor Betydning, at de, der naturligt ere knyttede til Folkeskolen, kunde faa deres Mening frem, idet det er her Kaldelsesretten til Embederne er lagt, saa at Befolkningen, hvis den virkelig kunde faa en afgørende Indflydelse her, ad denne Vej vilde kunne faa et Gode, som naturligt tilkommer den, nemlig det at besætte Lærerembederne.

Jeg skal derefter endnu sige et Par Ord om Konsulenterne. Vi have jo to: Ministerens Konsulent og Kommissionens Amtskonsulent. Det synes, som om den Konsulent, Ministeren har foreslaaet, snart er ved at gaa ud af Diskussionen. Denne Konsulent møder Modstand fra alle Sider. Ikke saa meget i Gaar som særlig i Dag synes jeg denne Modstand er bleven rejst.